U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ivo Pospíšila, soudkyně Lenky Kaniové a soudce Michala Bobka v právní věci žalobkyně: **S. M. A.**, zastoupena Mgr. Petrou Burian Macounovou, advokátkou se sídlem Tovaryšský vrch 1358/3, Liberec, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje**, se sídlem Kounicova 687/24, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 12. 2023, č. j. KRPB-245912-16/ČJ-2023-060022-Z, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 11. 1. 2024, č. j. 32 A 33/2023 - 18,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

IV. Ustanovené zástupkyni žalobkyně, Mgr. Petře Burian Macounové advokátce, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši **3 400 Kč**, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a rozsudek krajského soudu

[1] Žalobkyně byla napadeným rozhodnutím zajištěna podle ustanovení § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), za účelem předání do jiného členského státu ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 (dále jen „nařízení Dublin III“), a to na dobu 32 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, tedy ode dne 6. 12. 2023 do 6. 1. 2024.

[2] Proti rozhodnutí žalované podala žalobu u Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Napadené rozhodnutí shledal přezkoumatelným a řádně odůvodněným. S žalobkyní správní orgán jednal v jazyce, o kterém sama uvedla, že mu rozumí. O tom svědčí také to, že na kladené otázky reagovala a dokázala dostatečně popsat svůj azylový příběh. Námitky týkající se podání žádosti v Rumunsku a posouzení dopadů předání žalobkyně do jejího soukromého nebo rodinného života svým obsahem míří do rozhodnutí o předání dle nařízení Dublin III, nikoliv do rozhodnutí o zajištění.

[3] Soud shledal, že zajištění žalobkyně plnilo svůj účel, neboť podle předběžného posouzení policie mělo mít příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu XA. Jelikož je nařízení Dublin III založeno na kombinaci obligatorního postupu členského státu podle jeho ustanovení o určení příslušnosti jediného členského státu, který provede řízení o mezinárodní ochraně, bylo povinností České republiky zahájit řízení o přemístění. Délku zajištění na 32 dnů shledal adekvátní. Žalovaná se také dostatečně zabývala přiměřeností zajištění a otázkou tzv. systémových nedostatků v rámci řízení o mezinárodní ochraně v XA.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[4] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Stěžovatelka brojí proti závěru, že napadené rozhodnutí je přezkoumatelné. Žalovaná v napadeném rozhodnutí nedostatečně popsala konkrétní kroky směřující k vyhoštění. Stanovením doby zajištění na 32 dní pak vykročila z mezí správního uvážení. Učinila tak úmyslně, aby stanovená doba byla přiměřená, a to i za situace, kdy reálně v tomto období nemohlo dojít k jejímu předání do XA.

[6] Žalovaná se v rozhodnutí nezabývala podmínkami, za kterých stěžovatelka v XA podala žádost o mezinárodní ochranu. Taktéž nezkoumala, zda v této zemi nedochází k vážným systematickým nedostatkům v azylovém řízení. Nedostatečně posoudila, zda existují relevantní důvody k zajištění stěžovatelky. Tlumočení probíhalo nevyhovujícím způsobem.

[7] Krajský soud v napadeném rozsudku pouze převzal nepodložené závěry žalované a nedostatečně se vypořádal s žalobními námitkami. Soud porušil právo stěžovatelky na jednání v jazyce, kterému rozumí.

[8] S podáním kasační stížnosti spojila stěžovatelka také návrh na přiznání odkladného účinku. Dále žádala o posouzení její žádosti Českou republikou postupem podle čl. 17 nařízení Dublin III.

[9] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou a jedná se o kasační stížnost, která je ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a s. ř. s. přijatelná tehdy, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Podrobněji se podstatou institutu přijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž dovodil, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Kasační stížnost stěžovatelky žádnou z těchto podmínek nesplňuje.

[11] Stěžovatelka v kasační stížnosti sama žádné důvody přijatelnosti výslovně nesdělila a ani soud žádné takové důvody neshledal. Rozsudek krajského soudu a napadené rozhodnutí jsou přezkoumatelné a náležitě odůvodněné (k přezkoumatelnosti viz rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75). Závěry obsažené v napadeném rozsudku se nikterak nevymykají ustálené rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu.

[12] Stěžovatelka v kasační stížnosti namítá, že žalovaná i krajský soud nesprávně posoudily otázku, zda je možné ve stanovené době naplnění účelu jejího zajištění. Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně zdůrazňuje, že při rozhodování o zajištění cizince dle § 129 zákona o pobytu cizinců je správní orgán povinen se vypořádat mj. s otázkou, zda je tento účel zajištění alespoň potenciálně realizovatelný. K této otázce Nejvyšší správní soud v rozhodnutí rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, č. 2524/2012 Sb. NSS, konstatoval: že „*správní orgán má povinnost zabývat se v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné*“ (obdobně též rozsudek ze dne 25. 6. 2020, č. j. 5 Azs 107/2020 - 46, publ. pod č. 4058/2020 Sb. NSS). Žalovaná měla dostatečné indicie pro závěr o tom, že předání stěžovatelky do XA bude možné.

[13] S touto otázkou úzce souvisí délka samotného zajištění. Nejvyšší správní soud ve své judikatuře již také opakovaně dovodil, že požadavek, aby správní orgán při samotném stanovení doby trvání zajištění respektoval maximální doby stanovené v čl. 28 nařízení Dublin III, má přispívat k urychlení administrativních kroků směřujících k realizaci přemístění a tím i k naplnění základního požadavku, aby omezení cizince trvalo co nejkratší dobu (srov. k tomu zejména rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2015,

č. j. 7 Azs 11/2015 - 32, nebo na něj navazující rozsudky ze dne 4. 4. 2019, č. j. 9 Azs 167/2018 - 72, a ze dne 27. 5. 2019, č. j. 8 Azs 244/2017 - 64). Je přitom zřejmé, že tento požadavek je vyjádřen nejen v samotném čl. 28 nařízení Dublin III, ale vyplývá také například z čl. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publikována pod č. 209/1992 Sb.). Nelze proto stěžovatelce přisvědčit ani v tom, že žalovaná ohledně délky zajištění nezohlednila konkrétní aspekty případu. Stanovení zajištění na 32 dnů zcela odpovídá výše citované judikatuře a snaze co nejrychleji zajistit podmínky pro předání do XA.

[14] Pokud pak jde o zkoumání vhodnosti zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců, podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2011, č. j. 7 As 76/2011 - 50, platí, že „*uložení zvláštního opatření musí proto být upřednostněno před zajištěním cizince, nicméně pouze pokud lze předpokládat, že cizinec bude schopen splnit povinnosti plynoucí ze zvláštního opatření, a zároveň neexistuje důvodná obava, že by byl uložením zvláštního opatření ohrožen výkon správního vyhoštění. Nesplnění jednoho nebo druhého předpokladu jsou pak zcela samostatnými důvody pro učinění závěru, že nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování ve smyslu ust. § 124 zákona o pobytu cizinců*.“ V případě stěžovatelky naopak existovala důvodná obava, že by byl uložením mírnějšího opatření ohrožen výkon správního rozhodnutí, a proto byl naplněn důvod pro její zajištění. Ani v tom proto nelze spatřovat důvody pro přijetí kasační stížnosti k meritornímu posouzení.

[15] Rovněž otázkou systémových nedostatků rumunského azylového systému se již zabývala četná judikatura Nejvyššího správního soudu. Dospěla přitom k závěru, že případné nedostatky nedosahují takové závažnosti, aby představovaly riziko nelidského či ponižujícího zacházení (rozsudky ze dne 4. 3. 2021, č. j. 9 Azs 269/2020 - 50, a ze dne 11. 9. 2018, č. j. 4 Azs 141/2018 - 21, ze dne 28. 5. 2020, č. j. 7 Azs 72/2020 - 23, ze dne 21. 3. 2018, č. j. 2 Azs 33/2018 - 20, a usnesení ze dne 3. 10. 2019, č. j. 9 Azs 236/2019 - 28, ze dne 5. 12. 2019, č. j. 1 Azs 256/2019 - 30, ze dne 22. 1. 2020, č. j. 5 Azs 308/2019 - 37, ze dne 26. 2. 2020, č. j. 4 Azs 347/2019 - 56, ze dne 12. 7. 2022, č. j. 6 Azs 173/2021 - 40, či ze dne 30. 6. 2022, č. j. 8 Azs 392/2021 - 27).

[16] K argumentaci stěžovatelky týkající se pochybení při tlumočení Nejvyšší správní soud konstatuje, že z rozsudku ze dne 7. 6. 2017, č. j. 3 Azs 134/2017 - 17, plyne, že účastníkovi správního řízení nemusí být nutně tlumočeno do jeho mateřského jazyka. Účastník však má právo na tlumočníka do jazyka, v němž je schopen se dorozumět (srov. též rozsudek ze dne 17. 10. 2019, č. j. 9 Azs 274/2019 - 35). Stěžovatelkou tvrzené pochybení při tlumočení její výpovědi Nejvyšší správní soud stejně jako krajský soud neshledal, neboť jak již přiléhavě konstatoval krajský soud, stěžovatelka sama uvedla, že hovoří amharsky. Nadto žádné výtky vůči protokolu po provedeném výslechu nevznesla (shodně též rozsudek ze dne 19. 10. 2023, č. j. 4 Azs 275/2023 - 39, ze dne 9. 12. 2020, č. j. 10 Azs 341/2020 - 28, nebo ze dne 9. 12. 2020, č. j. 10 Azs 341/2020 - 38).

[17] V případě tvrzení o porušení „čl. 37 odst. 4“ stěžovatelka ani neuvedla, na jaký právní předpis odkazuje, patrně však měla na mysli čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod zakotvující právo na tlumočníka při jednání, neboť tomuto odkazu předchází její námitka týkající se „nevyhovujícího tlumočení“. Pokud jde o řízení před krajským soudem,

stěžovatelka podala žalobu v českém jazyce a nevyjádřila v ní potřebu ustanovení tlumočníka pro účely soudního řízení jako takového. Soud rozhodl ve věci napadeným rozsudkem bez jednání a bez zbytečného odkladu po obdržení vyjádření žalované a správního spisu. Nebylo jí tedy třeba ustanovit tlumočníka (shodně též rozsudek ze dne 12. 10. 2023, č. j. 5 Azs 213/2023 - 38).

[18] Konečně námitky týkající se okolností, za jakých stěžovatelka požádala o mezinárodní ochranu v XA a žádosti o aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III, nejsou předmětem nyní posuzovaného řízení, Nejvyšší správní soud se jimi proto nezabýval.

[19] Jelikož soud rozhodl bezodkladně o věci samé, o návrhu na přiznání odkladného účinku již pro nadbytečnost nerozhodoval.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že v řízení nevyvstala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v jeho judikatuře řešena, popř. byla řešena rozdílně. Rovněž kasační soud neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikaturní odklon. Krajský soud se při svém posouzení neodchýlil od judikatury; ani se nedopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky. Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a s. ř. s.

[21] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. obdobně usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28). Stěžovatelka v řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která by jinak měla právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud jí proto náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

[22] Usnesením ze dne 7. 2. 2024, č. j. 1 Azs 20/2024 - 20, ustanovil Nejvyšší správní soud stěžovatelce zástupkyni. Jelikož je touto ustanovenou zástupkyní advokáta, náleží jí odměna za zastupování stěžovatelky a náhrada hotových výdajů za jeden úkon právní služby, jimiž je převzetí a příprava zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) 3 100 Kč podle § 7 bod 5 a § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu a režijní paušál 300 Kč. Odměna a náhrada hotových výdajů ustanovené zástupkyně činí tedy celkem 3 400 Kč. Tato částka bude ustanovené zástupkyni uhrazena Nejvyšším správním soudem ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. února 2024

Ivo Pospíšil
předseda senátu